

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 avril 2024

PROPOSITION DE LOI

**portant des dispositions diverses relatives à
l'évaluation des magistrats et à la discipline**

Amendements

Voir:

Doc 55 **3686/2023/2024**):

001: Proposition de loi de M. Van Quickenborne et Mme Gabriëls.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 april 2024

WETSVOORSTEL

**houdende diverse bepalingen met betrekking
tot de evaluatie van magistraten en de tucht**

Amendementen

Zie:

Doc 55 **3686/ (2023/2024)**):

001: Wetsvoorstel van de heer Van Quickenborne en mevrouw Gabriëls.

11873

N° 1 de Mme **Gabriëls**

Art. 2

Apporter les modifications suivantes:

a) remplacer le 1° par ce qui suit:

“1° dans le paragraphe 1er, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 3 et 4:

“Une mention “insuffisant” ne peut être attribuée que si au moins deux entretiens de fonctionnement visés au paragraphe 3 ont eu lieu au cours de la période d’évaluation.”;

b) dans le 2°, insérer les mots “qui devient l’alinéa 5,” entre les mots “alinéa 4,” et les mots “les mots “la personnalité”;

c) dans le 10°, apporter les modifications suivantes au paragraphe 3 de l’article 259novies:

1° remplacer l’alinéa 1er par ce qui suit:

“Un entretien de fonctionnement a lieu au moins une fois au cours de la période d’évaluation. Toutefois pour le magistrat qui prend ses fonctions, un premier entretien de fonctionnement a lieu au plus tard six mois après sa prise de fonction.”;

2° supprimer l’alinéa 3.

JUSTIFICATION

L’article 2 de la proposition de loi est modifié à la suite des auditions devant la Commission Justice du 30 janvier 2024.

Au cours de celles-ci, le Collège des cours et tribunaux a relevé que les mentions “très bon” et “suffisant” prévues par l’article 259novies, § 1er, du Code judiciaire permettent de nuancer davantage l’évaluation et qu’il est souhaitable de les maintenir. Les modifications apportées visent donc dans un premier temps à maintenir ces différentes mentions.

Nr. 1 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 2

De volgende wijzigingen aanbrengen:

a) de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° in paragraaf 1 wordt een lid ingevoegd tussen het derde en het vierde lid, luidende:

“Een vermelding “onvoldoende” kan enkel worden toegekend indien er tijdens de evaluatieperiode minstens twee functioneringsgesprekken zoals bedoeld in paragraaf 3 hebben plaatsgevonden.”;

b) in de bepaling onder 2°, de woorden “dat het vijfde lid wordt,” invoegen tussen de woorden “vierde lid,” en de woorden “worden de woorden”;

c) in de bepaling onder 10°, in paragraaf 3 van artikel 259novies, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° het eerste lid vervangen als volgt:

“In de loop van de evaluatieperiode wordt minstens eenmaal tot een functioneringsgesprek overgegaan. Voor een magistraat die zijn ambt opneemt, vindt het eerste functioneringsgesprek echter uiterlijk zes maanden na zijn ambtsopneming plaats.”;

2° het derde lid weglaten.

VERANTWOORDING

Artikel 2 van het wetsvoorstel wordt gewijzigd naar aanleiding van de hoorzittingen in de Commissie Justitie van 30 januari 2024.

Tijdens die hoorzittingen wees het College van de hoven en rechtbanken er op dat de vermeldingen “zeer goed” en “voldoende” waarin artikel 259novies, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek voorziet, het mogelijk maken om de evaluatie beter te nuanceren en dat het wenselijk is om deze te behouden. De aangebrachte wijzigingen beogen dus in eerste instantie het behoud van die verschillende vermeldingen.

L'article 259*novies*, § 3, du Code judiciaire tel que remplacé par l'article 2 de la proposition de loi est également modifié. Le Conseil supérieur de la Justice et le Collège des cours et tribunaux relèvent que la tenue d'un entretien de fonctionnement tous les ans avec tous les magistrats de l'entité représente une charge de travail trop importante pour le chef de corps. C'est pourquoi, le caractère annuel des entretiens de fonctionnement est supprimé et la disposition prévoit uniquement qu'au moins un entretien aura lieu au cours de la période d'évaluation du magistrat.

En raison de la suppression de cette annualité, un alinéa supplémentaire est inséré dans le paragraphe 1er afin de prévoir que la mention "insuffisant" ne pourra être attribuée au magistrat que si au moins deux entretiens de fonctionnement ont été tenus au cours de la période d'évaluation. Une telle précision vise à garantir le suivi du magistrat à qui le collège d'évaluation estimerait devoir attribuer une mention "insuffisant".

Artikel 259*novies*, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 2 van het wetsvoorstel, wordt eveneens gewijzigd. De Hoge Raad voor de Justitie en het College van de hoven en rechtbanken wijzen er op dat een jaarlijks functioneringsgesprek met alle magistraten van de entiteit een te grote werklast betekent voor de korpschefs. Daarom wordt het jaarlijkse karakter van de functioneringsgesprekken geschrapt en voorziet de bepaling er enkel in dat er in de loop van de evaluatieperiode van de magistratuur minstens eenmaal wordt overgegaan tot een functioneringsgesprek.

Wegens de schrapping van het jaarlijkse karakter wordt in paragraaf 1 een extra lid ingevoegd om erin te voorzien dat aan de magistratuur enkel de vermelding "onvoldoende" kan worden toegekend indien er tijdens de evaluatieperiode minstens twee functioneringsgesprekken waren. Die precisering beoogt de follow-up te waarborgen van de magistratuur aan wie het evaluatiecollege eventueel een vermelding "onvoldoende" meent te moeten toekennen.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 2 de Mme **Gabriëls**

Art. 3

Apporter les modifications suivantes:

1° dans le a), remplacer l'alinéa 5 du paragraphe 2 de l'article 259decies par ce qui suit:

“Les évaluateurs doivent au moins avoir reçu la mention “bon”.”;

2° dans le d), dans l'alinéa 8 du paragraphe 3 de l'article 259decies, dans le texte en néerlandais, remplacer les mots “een functioneringsgesprek” par les mots “één functioneringsgesprek”;

3° dans le e), apporter les modifications suivantes:

— dans le paragraphe 4 de l'article 259decies, remplacer le 1° par:

“1° soit d'attribuer une des mentions visées à l'article 259novies, § 1er, alinéa 3.”;

— dans le paragraphe 4 de l'article 259decies, supprimer le 3°;

— compléter le paragraphe 5 de l'article 259decies, par les mots “dans les trente jours qui suivent l'attribution de cette mention”.

JUSTIFICATION

L'article 3 est modifié en raison du maintien des quatre mentions pour les magistrats qui ne sont pas titulaires d'un mandat. Il est renvoyé à la justification de l'amendement n° 1 pour plus d'informations.

L'amendement prévoit également le délai dans lequel le chef de corps devra transmettre au tribunal disciplinaire le dossier d'évaluation du magistrat qui obtient la mention “insuffisant” à la fin du trajet d'accompagnement. Ce délai tient compte du délai dans lequel la commission de recours doit prendre sa décision, lorsque le magistrat a introduit un

Nr. 2 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 3

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1° in de bepaling onder a), het vijfde lid van paragraaf 2 van artikel 259decies vervangen als volgt:

“De beoordelaars moeten minstens de beoordeling “goed” hebben gekregen.”;

2° in de bepaling onder d), in het achtste lid van paragraaf 3 van artikel 259decies, de woorden “een functioneringsgesprek” vervangen door de woorden “één functioneringsgesprek”;

3° in de bepaling onder e), de volgende wijzigingen aanbrengen:

— in paragraaf 4 van artikel 259decies, de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° ofwel één van de beoordelingen zoals bedoeld in het artikel 259novies, § 1, derde lid, toe te kennen.”;

— in paragraaf 4 van artikel 259decies, de bepaling onder 3° weglaten;

— in paragraaf 5 van artikel 259decies, de woorden “binnen de dertig dagen na de toekenning van die beoordeling” invoegen tussen de woorden “de korpschef” en de woorden “het evaluatiedossier”.

VERANTWOORDING

Artikel 3 wordt gewijzigd ingevolge het behoud van de vier mogelijke beoordelingen voor magistraten die geen mandaat uitoefenen. Er wordt verwezen naar de verantwoording bij het amendement nr. 1 voor meer informatie.

Dit amendement stelt ook de termijn vast waarbinnen de korpschef het evaluatiedossier van de magistraat die op het einde van het begeleidingstraject de beoordeling “onvoldoende” krijgt, moet overzenden aan de tuchtrechtbank. Die termijn houdt rekening met de termijn waarbinnen de beroepscommissie een beslissing moet nemen als de magistraat

recours contre la mention définitive “insuffisant” obtenue. Le chef de corps pourra donc attendre la décision de la commission avant de transmettre le dossier au tribunal disciplinaire.

beroep heeft ingesteld tegen de definitieve beoordeling “onvoldoende” die hij heeft gekregen. De korpschef kan dus wachten op de beslissing van de commissie voordat hij het dossier verzendt aan de tuchtrechtbank.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 3 de Mme **Gabriëls**

Art. 5

Apporter les modifications suivantes:

1° compléter le paragraphe 1er de l'article 259undecies/2 par un alinéa 4 rédigé comme suit:

“Le recours a un effet suspensif. Le cas échéant, le trajet d'accompagnement commence au plus tôt le jour suivant lequel la commission de recours a fait connaître sa décision.”;

2° dans l'alinéa 2 du paragraphe 3 de l'article 259undecies/2, remplacer les mots “la mention “bon”” par les mots “une autre mention”.

JUSTIFICATION

L'article 5 est modifié afin de prévoir l'effet suspensif de la procédure devant la commission de recours. Cet ajout permet d'éviter qu'un trajet d'accompagnement soit imposé au magistrat avant la décision de la commission de recours. Celle-ci peut en effet décider d'attribuer une autre mention au magistrat. Lequel ne pourrait dès lors plus se voir imposer un trajet d'accompagnement.

L'article 5 est également modifié en raison du maintien des quatre mentions qui peuvent être attribuées aux magistrats qui ne sont pas titulaires d'un mandat. Il est renvoyé à la justification de l'amendement n° 1 pour plus d'informations.

Nr. 3 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 5

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1° paragraaf 1 van artikel 259undecies /2 aanvullen met een vierde lid, luidende:

“Het beroep werkt opschortend. In voorkomend geval begint het begeleidingstraject ten vroegste de dag volgend op de dag dat de beroepscommissie zijn beslissing ter kennis heeft gegeven.”;

2° in het tweede lid van paragraaf 3 van artikel 259undecies/2, de woorden “de beoordeling “goed”” vervangen door de woorden “een andere beoordeling”.

VERANTWOORDING

Artikel 5 wordt gewijzigd om te voorzien in de schorsende werking van de procedure voor de beroepscommissie. Deze toevoeging maakt het mogelijk te vermijden dat de magistraat een begeleidingstraject moet afleggen vóór de beslissing van de beroepscommissie. De beroepscommissie kan immers besluiten de magistraat een andere beoordeling toe te kennen. Als gevolg daarvan zou de magistraat niet langer een begeleidingstraject kunnen worden opgelegd.

Artikel 5 wordt ook gewijzigd ingevolge het behoud van de vier beoordelingen die kunnen worden toegekend aan magistraten die geen mandaat uitoefenen. Er wordt verwezen naar de verantwoording bij amendement nr. 1 voor meer informatie.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 4 de Mme **Gabriëls**

Art. 7

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 7. Dans l’article 404 du même Code, inséré par la loi du 7 juillet 2002, l’alinéa 2 est complété par les mots “et à ceux qui ont fait l’objet d’une condamnation pénale”.”

JUSTIFICATION

Dans cet article 404 du Code judiciaire, le lien entre l’évaluation et la discipline est supprimé en raison de l’insertion d’un article 404/2 dans le Code judiciaire par l’amendement n° 6.

Nr. 4 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 7

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 7. In artikel 404 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 juli 2002, wordt het tweede lid aangevuld met de woorden “en aan de personen die een strafrechtelijke veroordeling verkregen hebben”.”

VERANTWOORDING

In dit artikel 404 van het Gerechtelijk Wetboek wordt de link tussen de evaluatie en de tucht weggelaten gelet op de invoeging van een artikel 404/2 in het Gerechtelijk Wetboek bij amendement nr. 6.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 5 de Mme **Gabriëls**

Art. 8

Remplacer l'article 404/1 proposé par ce qui suit:

“Art. 404/1. § 1er. Si un magistrat a reçu consécutivement deux fois la mention “insuffisant”, visée à l'article 259decies, § 4, la juridiction disciplinaire convoque le magistrat et au moins un des évaluateurs au plus tard dix jours ouvrables avant l'audience.

§ 2. L'audience se tient au plus tard deux mois après la réception du dossier d'évaluation du magistrat ou au plus tard deux mois après la décision de la Commission de recours de maintenir la mention “insuffisant” si le magistrat a introduit un recours contre la mention définitive “insuffisant” obtenue.

L'audience se tient à huis clos.

Le magistrat et le ou les évaluateur(s) convoqué(s) sont entendus ensemble. La juridiction disciplinaire entend dans l'ordre: le magistrat puis le ou les évaluateur(s).

Le dernier mot revient au magistrat.

La juridiction disciplinaire rend sa décision dans le mois suivant l'audience.

§ 3. La juridiction disciplinaire peut, soit imposer un trajet de remédiation de maximum un an, soit imposer une mesure visée à l'article 404/2.

La juridiction disciplinaire peut prolonger le trajet de remédiation une fois de six mois.

Le trajet de remédiation a pour objectif de corriger le fonctionnement du magistrat concerné.

La juridiction disciplinaire est chargée du suivi de ce trajet de remédiation. Afin d'assurer un suivi adéquat, la juridiction disciplinaire peut, dans l'intervalle, entendre

Nr. 5 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 8

Het voorgestelde artikel 404/1 vervangen als volgt:

“Art. 404/1. § 1. Indien een magistrat tweemaal na elkaar de vermelding “onvoldoende” heeft verkregen zoals bedoeld in artikel 259decies, § 4, roept het tuchtrechtscollege de magistrat en minstens één van de evaluatoren uiterlijk tien werkdagen voor de hoorzitting op.

§ 2. De hoorzitting vindt plaats uiterlijk twee maanden na ontvangst van het evaluatiedossier van de magistrat of, indien de magistrat beroep heeft aangetekend tegen de definitieve beoordeling “onvoldoende”, uiterlijk twee maanden na de beslissing van de Beroepscommissie om de beoordeling “onvoldoende” te behouden.

De zitting vindt plaats achter gesloten deuren.

De magistrat en de opgeroepen evaluator(en) worden samen gehoord. Het tuchtrechtscollege hoort in de volgende volgorde: de magistrat en daarna de evaluator(en).

De magistrat krijg het laatste woord.

Het tuchtrechtscollege doet uitspraak binnen de maand na de hoorzitting.

§ 3. Het tuchtrechtscollege kan ofwel een remediëringstraject van maximum één jaar opleggen, ofwel een maatregel nemen zoals bedoeld in artikel 404/2.

Het tuchtrechtscollege kan het remediëringstraject éénmalig met zes maanden verlengen.

Het remediëringstraject heeft als doel de betrokken magistrat bij te sturen in zijn functioneren.

Het tuchtrechtscollege staat in voor de opvolging van dit remediëringstraject. Teneinde een adequate opvolging te verzekeren, kan het tuchtrechtscollege de

le magistrat concerné ou demander un rapport au chef de corps.

§ 4. S'il s'avère que le magistrat concerné respecte les conditions prévues dans le trajet de remédiation et qu'il a accompli ce trajet avec succès, la juridiction disciplinaire prend une ordonnance à ce sujet. Cette ordonnance est transmise au chef de corps du magistrat concerné et est ajoutée à son dossier d'évaluation.

S'il s'avère que le magistrat concerné ne respecte pas les conditions prévues dans le trajet de remédiation, la juridiction disciplinaire peut imposer les mesures prévues à l'article 404/2."

JUSTIFICATION

L'article 8 de la proposition de loi est adapté en ce sens que, dans le cadre de l'évaluation des magistrats, il n'est plus question d'une sanction disciplinaire telle que visée à l'article 405 du Code judiciaire. La juridiction disciplinaire est cependant habilitée à connaître des dossiers d'évaluation qui lui sont transmis sur la base de l'article 259*decies*, § 5, du Code judiciaire et à prendre les mesures nécessaires à ce sujet.

Dans ces cas, la juridiction disciplinaire peut imposer un trajet de remédiation de maximum un an.

En outre, l'introduction d'un nouvel article 404/2 dans le Code judiciaire permet également à la juridiction disciplinaire de prendre des "mesures".

Les mesures visées à l'article 404/2 peuvent être prises soit immédiatement, soit après constatation par la juridiction disciplinaire que le magistrat concerné ne respecte pas les conditions prévues dans le trajet de remédiation imposé.

Pour plus d'informations concernant la possibilité d'imposer des "mesures", il est renvoyé au commentaire de l'amendement n° 6.

betrokken magistraat tussentijds horen of een verslag opvragen bij de korpschef.

§ 4. Indien blijkt dat de betrokken magistraat zich aan de voorwaarden zoals vooropgesteld in het remediëringstraject houdt en dat hij het traject succesvol heeft afgerond, maakt het tuchtrechtscollege hierover een beschikking op. Deze beschikking wordt overgemaakt aan de korpschef van de betrokken magistraat en wordt toegevoegd aan zijn evaluatiedossier.

Indien blijkt dat de betrokken magistraat zich niet houdt aan de voorwaarden zoals vooropgesteld in het remediëringstraject, kan het tuchtrechtscollege de maatregelen zoals bedoeld in artikel 404/2 opleggen."

VERANTWOORDING

Artikel 8 van het wetsvoorstel wordt aangepast in die zin dat er in het kader van de evaluatie van magistraten niet langer sprake is van een tuchtstraf bedoeld in artikel 405 van het Gerechtelijk Wetboek. Het tuchtrechtscollege krijgt evenwel de bevoegdheid om kennis te nemen van de haar toegezonden evaluatiedossiers op basis van artikel 259*decies*, § 5, van het Gerechtelijk Wetboek en om daaromtrent de gepaste maatregelen te nemen.

In deze gevallen kan het tuchtrechtscollege een remediëringstraject van maximum één jaar opleggen.

Daarnaast wordt er eveneens de mogelijkheid geboden aan het tuchtrechtscollege, door de invoering van een nieuw artikel 404/2 in het Gerechtelijk Wetboek, om "maatregelen" te nemen.

De maatregelen bedoeld in artikel 404/2 kunnen ofwel meteen genomen worden, ofwel bij de vaststelling door het tuchtrechtscollege dat de betrokken magistraat zich niet houdt aan de voorwaarden van het remediëringstraject dat werd opgelegd.

Voor meer informatie met betrekking tot de mogelijkheid tot het opleggen van "maatregelen" wordt verwezen naar de toelichting bij amendement nr. 6.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 6 de Mme **Gabriëls**

Art. 8/1 (*nouveau*)

Insérer un article 8/1, rédigé comme suit:

“Art. 8/1. Dans le même Code, il est inséré un article 404/2 rédigé comme suit:

“Art. 404/2. Les mesures que le tribunal disciplinaire peut prendre à l’égard d’un magistrat conformément à l’article 404/1 sont:

1° la perte de la dernière majoration triennale visée à l’article 360 ou du dernier supplément de traitement visé à l’article 360bis;

2° le retrait du mandat adjoint définitif;

3° la démission d’office.

La mesure visée au 3° ne peut être prise que si le magistrat concerné a préalablement suivi un trajet de médiation visé à l’article 401/1.””

JUSTIFICATION

Le nouvel article 404/2 du Code judiciaire, inséré par cet amendement, énumère les mesures que la juridiction disciplinaire peut prendre à la suite d’un renvoi devant elle d’un magistrat ayant obtenu deux fois consécutivement la mention “insuffisant”.

Il convient de distinguer ces mesures des sanctions disciplinaires majeures prévues à l’article 405 du Code judiciaire.

Le nouvel article 404/2 du Code judiciaire prévoit trois mesures que le tribunal disciplinaire peut prendre:

1° la perte de la dernière majoration triennale visée à l’article 360 et/ou du dernier supplément de traitement cumulatif visé à l’article 360bis du Code judiciaire;

Nr. 6 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 8/1 (*nieuw*)

Een artikel 8/1 invoegen, luidende:

“Art. 8/1. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 404/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 404/2. De maatregelen die de tuchtrechtbank overeenkomstig artikel 404/1 ten aanzien van een magistraat kan nemen zijn:

1° de inhouding van de laatste driejaarlijkse verhoging zoals bedoeld in het artikel 360 of de laatste cumulatieve weddebijslag zoals bedoeld in het artikel 360bis;

2° de intrekking van het definitief adjunct-mandaat;

3° het ontslag van ambtswege.

De maatregel onder 3° kan enkel genomen worden indien de betrokken magistraat voorafgaand een remediëringstraject zoals bedoeld in artikel 401/1 gevolgd heeft.””

VERANTWOORDING

Het nieuwe artikel 404/2 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals ingevoegd door dit amendement, somt de maatregelen op die kunnen worden genomen door het tuchtrechtscollege ingevolge een doorverwijzing naar haar van een magistraat die tweemaal na elkaar de vermelding “onvoldoende” heeft verkregen.

Deze maatregelen dienen te worden onderscheiden van de zware tuchtsstraffen bepaald in artikel 405 van het Gerechtelijk Wetboek.

Er worden in het nieuwe artikel 404/2 van het Gerechtelijk Wetboek drie maatregelen voorzien die de tuchtrechtbank kan nemen:

1° de inhouding van de laatste driejaarlijkse verhoging bedoeld in artikel 360 en/of de laatste cumulatieve weddebijslag bedoeld in artikel 360bis van het Gerechtelijk Wetboek;

2° le retrait du mandat adjoint définitif;

3° la démission d'office.

Pour la mesure visée au point 1° l'avantage financier dont le magistrat devrait normalement bénéficier est retiré en raison de l'insuffisance de ses prestations. Étant donné que le magistrat n'a pas fonctionné de manière adéquate au cours de la dernière période d'évaluation, l'avantage financier qu'il perd est fixé à la dernière majoration triennale de son traitement sur la base de l'article 360 du Code judiciaire ou au dernier supplément de traitement cumulatif visé à l'article 360bis du Code judiciaire.

La deuxième mesure que peut prononcer le tribunal disciplinaire est le retrait du mandat. Cette mesure vise les titulaires d'un mandat adjoint qui, après neuf ans, sont désignés à titre définitif. Ceux-ci sont soumis à une évaluation périodique conformément à l'article 259undecies, § 2, alinéa 2, du Code judiciaire. Ils conservent leur mandat au cours du trajet d'accompagnement et du trajet de remédiation. Le mandat ne peut être retiré que si le tribunal disciplinaire le décide.

Cette mesure se justifie, car l'exercice d'un mandat implique des responsabilités supplémentaires et, en général, une rémunération supplémentaire, à laquelle le magistrat n'a plus droit, à nouveau en raison de ses performances insuffisantes.

La mesure visée au point 3° est la démission d'office du magistrat qui emporte la perte de la qualité de membre de l'ordre judiciaire. À cet égard, il est tenu compte de l'article 152, alinéa 2, de la Constitution. Cet article dispose en effet qu'aucun juge ne peut être privé de sa place ni suspendu que par un jugement. Pour les fonctionnaires et le personnel judiciaire, un fonctionnement insuffisant peut bel et bien aboutir à terme à un licenciement tandis que les magistrats ne peuvent être privés de leur place ou suspendus que par un jugement.

Dès lors que l'objectif ne peut être qu'un magistrat continue à dysfonctionner après que des mesures d'accompagnement prises par le chef de corps et l'éventuel trajet de remédiation imposé par la juridiction disciplinaire n'y ont pas remédié, il n'est pas concevable qu'il puisse continuer à exercer cette fonction "à vie".

L'introduction du trajet d'accompagnement dans le cadre de l'évaluation et du trajet de remédiation sous la supervision des juridictions disciplinaires donne aux magistrats

2° de l'intrekking van het definitief adjunct-mandaat;

3° het ontslag van ambtswege.

Bij de maatregel onder 1° wordt het financieel voordeel die de magistraat normaliter zou krijgen ingetrokken omwille van zijn ontoereikende prestatie. Aangezien de magistraat tijdens de laatste evaluatieperiode niet adequaat heeft gefunctioneerd, wordt het financieel voordeel dat hij verliest vastgesteld op de laatste driejaarlijkse verhoging van zijn wedde op basis van artikel 360 van het Gerechtelijk Wetboek of op de laatste cumulatieve weddebijslag bedoeld in artikel 360bis van het Gerechtelijk Wetboek.

De tweede maatregel die de tuchtrechtbank kan opleggen is de intrekking van het mandaat. Deze maatregel heeft betrekking op de titularissen van een adjunct-mandaat die na negen jaar vast worden aangewezen. Deze worden onderworpen aan een periodieke evaluatie overeenkomstig artikel 259undecies, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Zij behouden hun mandaat tijdens het begeleidingstraject en het remediëringstraject. Het mandaat kan slechts worden ingetrokken als de tuchtrechtbank daartoe beslist.

Deze maatregel is gerechtvaardigd omdat het uitoefenen van een mandaat extra verantwoordelijkheden met zich meebrengt en, in het algemeen, een extra vergoeding waartoe de magistraat, opnieuw omwille van zijn ontoereikende prestatie, geen recht meer toe heeft.

De maatregel onder 3° is het ontslag van ambtswege van de magistraat, dat het verlies van de hoedanigheid van lid van de rechterlijke orde met zich meebrengt. Hierbij wordt rekening gehouden met het artikel 152, tweede lid, van de Grondwet. Dit artikel stelt immers dat geen rechter uit zijn ambt kan worden ontzet of worden geschorst dan door een vonnis. Bij ambtenaren en gerechtspersoneel kan onvoldoende functioneren op termijn echter wel leiden tot ontslag, terwijl magistraten enkel ontzet of geschorst kunnen worden door een vonnis.

Gezien het niet de bedoeling kan zijn dat een magistraat blijft disfunctioneren nadat de begeleidingsmaatregelen door de korpschef en eventueel een remediëringstraject door het tuchtrechtscollege geen soelaas brachten, is het ondenkbaar dat hij "voor het leven" dat ambt zou kunnen blijven bekleden.

Het invoeren van het begeleidingstraject in het kader van de evaluatie en het remediëringstraject onder toezicht van de tuchtrechtscolleges, geven aan de magistraat voldoende

suffisamment d'occasions de corriger son fonctionnement. Si le magistrat ne parvient pas à corriger son fonctionnement, même après les nombreuses occasions qui lui sont données, ou si le magistrat ne manifeste aucune volonté de le corriger d'une manière adéquate, il doit être possible à un certain moment de prononcer la démission d'office par le biais d'un jugement. Cela ne peut être que bénéfique pour le bon fonctionnement de la justice et le service aux citoyens.

Le dernier alinéa précise à cet égard que la démission d'office ne peut être prononcée que si le magistrat concerné a préalablement suivi un trajet de remédiation. Cela rend impossible pour le tribunal disciplinaire de prononcer la démission d'office immédiatement après l'obtention deux fois consécutives de la mention "insuffisant" par le magistrat dans le cadre de son évaluation.

kansen om het functioneren bij te sturen. Indien de magistraat er niet in slaagt om zijn functioneren bij te sturen, zelfs na de vele kansen die hiertoe bestaan, of indien de magistraat niet de wil vertoont om zich op een adequate manier bij te sturen, moet het ontslag van ambtswege op een bepaald moment, door middel van een vonnis, kunnen worden uitgesproken. De goede werking van justitie en de dienstverlening ten opzichte van de burger kunnen hier enkel voordeel uit halen.

Het laatste lid verduidelijkt in dat opzicht dat het ontslag van ambtswege enkel kan worden uitgesproken indien de betrokken magistraat voorafgaand een remediëringstraject heeft gevolgd. Zodoende is er geen mogelijkheid voor de tuchtrechtbank om het ontslag van ambtswege meteen uit te spreken nadat de magistraat tweemaal na elkaar de vermelding "onvoldoende" heeft gekregen in het kader van zijn evaluatie.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 7 de Mme **Gabriëls**

Art. 10

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 10. Dans l’article 409, § 1er, du même Code, remplacé par la loi du 15 juillet 2013 et modifié par la loi du 6 juillet 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, les mots “pour la discipline” sont insérés entre les mots “permanents, compétents” et les mots “à l’égard des”;

2° un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

“Le tribunal disciplinaire est également compétent pour l’imposition et le suivi du trajet de remédiation visé à l’article 404/1 ainsi que pour la prise de mesures dans le cadre de l’évaluation des magistrats visée à l’article 404/2.””

JUSTIFICATION

À l’article 409, § 1er, du Code judiciaire, un nouvel alinéa est ajouté. Il a pour objet de préciser qu’outre des compétences en matière de discipline, le tribunal disciplinaire se voit également attribuer des compétences dans le cadre de l’évaluation des magistrats visée aux nouveaux articles 404/1 et 404/2 du Code judiciaire.

Nr. 7 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 10

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 10. In artikel 409, § 1, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 juli 2013 en gewijzigd bij de wet van 6 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “voor de tucht” ingevoegd tussen de woorden “tuchtrechtbank bevoegd” en de woorden “ten aanzien van”;

2° een lid wordt ingevoegd tussen het eerste en het tweede lid, luidende;

“De tuchtrechtbank is tevens bevoegd voor het opleggen en het opvolgen van het remediëringstraject zoals bedoeld in artikel 404/1 alsook voor het nemen van de maatregelen in het kader van de evaluatie van de magistraten zoals bedoeld in artikel 404/2.””

VERANTWOORDING

In artikel 409, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek wordt een nieuw lid toegevoegd dat tot doel heeft te verduidelijken dat de tuchtrechtbank, naast bevoegdheden in het kader van de tucht, ook bevoegdheden krijgt in het kader van de evaluatie van de magistraten zoals bedoeld in de nieuwe artikelen 404/1 en 404/2 van het Gerechtelijk Wetboek.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 8 de Mme **Gabriëls**

Art. 11

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 11. Dans l’article 410, § 1er, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 15 juillet 2013, les mots “et les appels contre l’imposition du trajet de remédiation visé à l’article 404/1 ainsi que l’appel contre la prise de mesures dans le cadre de l’évaluation des magistrats visée à l’article 404/2” sont insérés entre les mots “Les dossiers disciplinaires” et les mots “sont adressés au greffe”.”

JUSTIFICATION

À l’instar de la modification proposée de l’article 409 du Code judiciaire, la modification de l’article 410 du Code judiciaire vise également à clarifier, pour les tribunaux disciplinaires d’appel, la distinction entre, d’une part, les recours dans les dossiers disciplinaires et, d’autre part, les recours contre l’imposition du trajet de remédiation ainsi que contre la prise de mesures dans le cadre de l’évaluation des magistrats.

Nr. 8 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 11

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 11. In artikel 410, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 15 juli 2013, worden de woorden “en de hogere beroepen tegen het opleggen van het remediëringstraject zoals bedoeld in artikel 404/1 alsook tegen het nemen van de maatregelen in het kader van de evaluatie van de magistraten zoals bedoeld in artikel 404/2,” ingevoegd tussen de woorden “De tuchtdossiers” en de woorden “worden gericht aan de griffie”.”

VERANTWOORDING

In lijn met de voorgestelde wijziging van artikel 409 van het Gerechtelijk Wetboek, heeft de aanpassing aan artikel 410 van het Gerechtelijk Wetboek eveneens als doel om bij de tuchtrechtbanken in hoger beroep het onderscheid te verduidelijken tussen enerzijds de hogere beroepen in de tuchtdossiers en anderzijds de hogere beroepen tegen het opleggen van het remediëringstraject alsook tegen het nemen van de maatregelen in het kader van de evaluatie van de magistraten.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 9 de Mme **Gabriëls**

Art. 16

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 16 de la proposition de loi est supprimé dès lors que l'article 415 du Code judiciaire a été modifié dans la loi du 27 mars 2024 portant dispositions en matière de digitalisation de la justice et dispositions diverses *lbis*.

Nr. 9 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 16

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Artikel 16 van het wetsvoorstel wordt weggelaten aangezien artikel 415 van het Gerechtelijk Wetboek werd gewijzigd door de wet van 27 maart 2024 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen *lbis*.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 10 de Mme **Gabriëls**

Art. 18

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 18. Les entretiens de planification, fonctionnels et d’évaluation en cours à la date d’entrée en vigueur de l’article 2, 3° à 15°, seront achevés conformément aux dispositions qui étaient en vigueur avant cette date.”

JUSTIFICATION

L’actuel article 259*novies*, §§ 2 à 6, du Code judiciaire prévoit que les entretiens de planification, fonctionnels et d’évaluation se constituent de plusieurs étapes dont l’envoi de l’invitation à un entretien au magistrat ou la demande d’entretien émanant du magistrat, la préparation de l’entretien d’évaluation, l’entretien, la rédaction du rapport de l’entretien, etc. C’est pourquoi la disposition transitoire prévoit que les entretiens susmentionnés en cours à la date d’entrée en vigueur de l’article 2, 3° à 15° devront être achevés conformément à l’article 259*novies*, §§ 2 à 6, du Code judiciaire en vigueur avant cette date.

Prenons l’exemple d’un magistrat qui a déjà transmis la préparation de l’entretien d’évaluation aux évaluateurs conformément à l’actuel article 259*novies*, § 4, alinéa 2, du Code judiciaire. L’actuel article 259*novies*, §§ 4 et 5, du Code judiciaire, restera applicable malgré l’entrée en vigueur de l’articles 2, 3° à 15. Par conséquent, les évaluateurs devront, entre autres, rédiger un projet d’évaluation provisoire, le transmettre au magistrat pendant l’entretien d’évaluation et l’examiner avec lui conformément à ce que prévoit l’actuel article 259*novies*, § 4, alinéa 3, du Code judiciaire.

Nr. 10 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 18

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 18. De plannings-, functionerings- en evaluatiegesprekken die lopende zijn op de datum van inwerkingtreding van artikel 2, 3° tot en met 15°, zullen worden voltooid in overstemming met de bepalingen die vóór die datum van kracht waren.”

VERANTWOORDING

Het huidige artikel 259*novies*, §§ 2 tot en met 6, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat plannings-, functionerings- en evaluatiegesprekken uit verschillende fasen bestaan, waaronder de uitnodiging tot gesprek of het verzoek van de magistraat tot een gesprek, de voorbereiding van het evaluatiegesprek, het gesprek, de redactie van een verslag van het gesprek, etc. Daarom voorziet de overgangsbepaling dat de bovengenoemde gesprekken die lopen op de datum van inwerkingtreding van artikel 2, 3° tot en met 15°, moeten worden voltooid in overstemming met artikel 259*novies*, §§ 2 tot en met 6, die vóór die datum van kracht waren.

Nemen we het voorbeeld van een magistraat die de voorbereiding van het evaluatiegesprek reeds naar de beoordelaars heeft verstuurd overeenkomstig het huidige artikel 259*novies*, § 4, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Het huidige artikel 259*novies*, §§ 4 en 5, van het Gerechtelijk Wetboek blijven van toepassing ondanks de inwerkingtreding van artikel 2, 3° tot en met 15°. Bijgevolg zullen de beoordelaars onder andere een ontwerp van voorlopige beoordeling moeten opstellen, dit aan de magistraat meedelen tijdens het evaluatiegesprek en met hem bespreken overeenkomstig het huidige artikel 259*novies*, § 4, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 11 de Mme **Gabriëls**Art. 18/1 (*nouveau*)**Insérer un article 18/1 rédigé comme suit:**

“Art. 18/1. Les évaluateurs désignés avant la date d’entrée en vigueur de l’article 3, a), restent en fonction jusqu’au terme de la période de cinq ans en cours pour autant qu’ils suivent une formation sur la gestion des ressources humaines, l’évaluation et la discipline, organisée par l’Institut de formation judiciaire au plus tard un an après la date d’entrée en vigueur de l’article 3, a).”

JUSTIFICATION

Cette disposition transitoire prévoit que les évaluateurs désignés avant l’entrée en vigueur de l’article 3, a), restent compétents jusqu’à la fin des cinq années pour lesquelles ils ont été désignés à la condition qu’ils suivent la formation prévue par l’article 3, a), dans l’année qui suit l’entrée en vigueur de cet article.

Nr. 11 van mevrouw **Gabriëls**Art. 18/1 (*nieuw*)**Een artikel 18/1 invoegen luidende:**

“Art. 18/1. De beoordelaars verkozen vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 3, a), blijven in functie tot het einde van de periode van vijf jaar die lopende zijn mits ze een opleiding inzake het beheer van human resources, evaluatie en tucht volgen, die wordt georganiseerd door het Instituut voor gerechtelijke opleiding uiterlijk een jaar na de datum van inwerkingtreding van artikel 3, a).”

VERANTWOORDING

Deze overgangsbepaling bepaalt dat de beoordelaars die voor de inwerkingtreding van artikel 3, a), zijn verkozen, bevoegd blijven tot het einde van de vijf jaar waarvoor zij zijn verkozen, op voorwaarde dat zij de in artikel 3, a), bedoelde opleiding volgen binnen een jaar na de inwerkingtreding van dit artikel.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 12 de Mme **Gabriëls**

Art. 19

Remplacer la cinquième phrase par ce qui suit:*“L’article 8 lui sera applicable.”*

JUSTIFICATION

Cet article est modifié en raison de la suppression de l’article 7 et du remplacement de l’article 8 dans la proposition de loi.

Nr. 12 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 19

De vijfde zin vervangen als volgt:*“Artikel 8 is op hem van toepassing.”*

VERANTWOORDING

Dit artikel wordt gewijzigd als gevolg van de weglating van artikel 7 en de vervanging van artikel 8 in het wetsvoorstel.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 13 de Mme **Gabriëls**

Art. 23

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 23. Les articles 2, 1° à 10°, et 16°, 3, a), d) et e), 5, 6, 8, 8/1, 10, 11 et 18 à 20 de la présente loi entreront en vigueur au plus tard le 1er janvier 2026. Le Roi peut fixer une date d’entrée en vigueur antérieure au 1er janvier 2026.”

JUSTIFICATION

Les articles 2, 1°, 3, a), 8, 8/1, 10, 11 et 18 à 20 sont liés aux articles dont l’entrée en vigueur est fixée par le Roi dans la proposition de loi et doivent donc également entrer en vigueur à une date déterminée par le Roi.

Nr. 13 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 23

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 23. De artikelen 2, 2° tot en met 10° en 16°, 3, a), d) en e), 5, 6, 8, 8/1, 10, 11 en 18 tot en met 20 van deze wet treden in werking ten laatste op 1 januari 2026. De Koning kan een datum van inwerkingtreding vóór 1 januari 2026 bepalen.”

VERANTWOORDING

De artikelen 2, 1°, 3, a), 8, 8/1, 10, 11 en 18 tot en met 20 zijn gekoppeld aan de artikelen waarvan de inwerkingtreding door de Koning in het wetsvoorstel is bepaald en moeten dus ook in werking treden op een door de Koning te bepalen datum.

Katja Gabriëls (Open Vld)